

összegyűjtésében betöltött szerepéről, feljelentett bujkáló zsidókat, részt vett két „védett” ház nyilas razziájában, értéktárgyakat tulajdonított el a gettó halottaitól, és öt vagy hat nőt is kihasznál, segítséget ígérve nekik.¹²³

A vallomások tisztázatlan körülmények között születtek, s elég valószínű, hogy legalábbis néhányat kénzással kényszerítettek ki belőle.

Berendet 1945. május 18-án vették előzetes letartóztatásba. A rendőrség és az ügyészség buzgón hajtotta fel a tanúkat, gyűjtötte a bizonyítékokat és az eskü alatt tett tanúvallomásokat – a vádiratot előkészítendő. Néhány fő háborús bűnös vallomását is csatolták, amelyet röviddel 1946. eleji kivégzésük előtt tettek. Valamennyien, köztük Rendre, Baky, Ferenczy, Pálffy Fidél és Koltay László azt állították, hogy nem ismerték Berendet, vagy nem találkoztak vele.¹²⁴ A Budapesti Népjegyészség azonban könnyen összeállította a vádiratot, amelyet 1946. július 4-én nyújtottak be a Budapesti Népbírósághoz. Egyebek között a következő tettei miatt emeltek ellene vádat:

- informálta a csendőröket, hol keressék a szigetvári zsidók vagyontárgyait;
- elkísérte a nyilasokat 1945. január 7-én a Pozsonyi út 49. és 52. sz. házak razziájára, és pénzt, értéktárgyakat csikart ki a zsidóktól;
- informálta a Pécsen működő Gestapo-egységet a szigetvári zsidók vagyontárgyairól és háttéréről;
- kollaborált Bosnyákkal, mert átadott neki egyebek között értékes könyveket, Tóra-tekerceket és más zsidó kegyzsereket, valamint dr. Guttman Mihály értékes könyvgyűjteményét;
- kollaborált Sarlósival, mert bujkáló zsidókat jelentett fel;
- a *Harcnak* adott interjújában becsmérelt bizonyos embercsoportokat; valamint
- gyűrűket és más értéktárgyakat vett el a gettó halottaitól.¹²⁵

A per 1946. augusztus 2-án kezdődött. Berend védőügyvédje Dietz Károly volt, akit a Budapesti Ügyvédi Kamara jelölt ki. A vádat Rhosóczy Mihály képviselte. A per, amely egyike volt azoknak, amelyek a háború utáni Magyarországon a legnagyobb port verték fel, néhány hetes megszakítással október végéig tartott.¹²⁶ Számos tanú állításával szemben Berend kijelentette, hogy cselekedeteit az a kívánság motiválta, hogy segítsen az üldözött közösségen. Politikai-filozófiai elméletét az alábbiakban foglalta össze:

A zsidóproblémában az *antiszemitizmus cionizálásának* elvét akartam érvényesíteni. Hogyha a fasiszták meg akarnak szabadulni a magyarországi zsidóságtól, várják meg a háború végét, mert a zsidókérdés világprobléma. Úgy